na případy další, neboť pouze pravidelného práva lze užíti analogicky, nikdy však práva nepravidelného.

Bez významu pro řešení sporné otázky jest za daného právního stavu poukaz st-lův na to, že jak motivem pro osvobození státních podniků dráhy a pošty od koncesní povinnosti jest, že u státu není třeba uvažovati o spolehlivosti, takže ani u zasilatele toho není třeba, ježto živn. list, vydaný na porovozování živnosti zasilatelské, zaručuje spolehlivost zasilatele, a zasilatel ručí za škody na nákladech k dopravě převzatých.

Č. 12.268.

Školství: * Učitelského čekatele ve smyslu § 2 učit. zákona č. 104/1926 Sb. nemohou školské úřady ze školské služby propustiti jinak, než některým ze způsobů, stanovených ve služební pragmatice učitelstva národních škol č. 162/1928 Sb.

(Nález z 22. ledna 1936 č. 10.236/36.)

Věc: Viktor S. v Herčivaldě (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti rozhodnutí min. škol. a nár. osvěty z 24. ledna 1934 o propuštění ze služby školní.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Okres. škol. výbor v Mor. Berouně oznámil výnosem z 31. května 1933 st-li, učitelskému čekateli na obecné škole v Herčivaldě, že jej propouští ze školní služby, poněvadž byl rozsudkem okr. soudu v Městě Libavé z 11. ledna 1933 odsouzen pro přestupek § 2 zák. o právu shromažďovacím podle § 19 cit. zák. k peněžité pokutě 50 Kč anebo k trestu vězení v trvání 24 hodin, a to podmínečně se zkušební lhůtou jednoroční, a nesrovnává se proto jeho chování s povinnostmi, uloženými učitelstvu služební pragmatikou, a příčí se i povinnostem státoobčanským.

Zem. škol. rada v Brně výnosem z 13. června 1933 zamítla odvolání st-lovo a výměr okr. škol. výboru potvrdila z důvodů v něm uvedených, při čemž k vývodům odvolání podotkla toto: »Ve školní službě byl st-l ustanoven pouze zatímně jako učitelský čekatel, který na rozdíl od učitele ustanoveného definitivně může býti vyvázán ze školní služby i pouhým opatřením administrativním. Ustanovení § 76 služ. pragm. učitelské uvádí jako případ, kdy propuštění učitelského čekatele ze služby vysloveno býti musí, tím však není vyloučeno vyvázání učitelského čekatele ze služby v jiných případech, a to cestou administrativní, což je vyloučeno jen u učitelů definitivních, jejichž propuštění lze vysloviti pouze cestou disciplinární«.

Odvolání proti tomu zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím, poukázav na důvody zem. škol. rady.

O stížnosti uvážil nss toto:

Nař. rozhodnutím projevil žal. úřad souhlas s právním stanoviskem zem. škol. rady, že učitelský čekatel může býti na rozdíl od učitele definitivního propuštěn ze školní služby školními úřady proti své vůli i pouhým opatřením administrativním. Žal. úřad nemá tu zřejmě na mysli administrativní propuštění učitele, odsouzeného trestním rozsudkem, který má podle zákonitých předpisů přímo v zápětí ztrátu úřadu (§ 108 vl. nař. č. 162/1928 Sb.), nýbrž opatření škol. úřadů, které se o předpisy tohoto vládního nařízení vůbec neopírá. Stížnost dovozuje, že právní stanovisko žal. úřadu odporuje zákonu.

Nss uznal stížnost důvodnou.

Nař. rozhodnutí i rozhodnutí zem. škol. rady byla vydána již za účinnosti služební pragmatiky učitelstva národních škol (vlád. nařízení ze 14. září 1928 č. 162 Sb.). Je tedy především přihlédnouti k ustanovením této služební pragmatiky.

Podle čl. II. cit. služ. pragmatiky jsou předpisům v ní obsaženým podrobeni učitelé státních obec. a obč. škol, dále učitelé ostatních veřejných škol obec. a obč. v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, jakož i učitelé na zvláštních státních odborných školách pro hluchoněmé nebo pro slepé a pro opatrovatelky na státních opatrovnách; nevztahuje se však tato služební pragmatika na učitele, ustanovené na cvičných školách při státních učitelských ústavech. Podle odst. 2 téhož článku rozumějí se slovem »učitelé« v této služ. pragmatice 1. literní učitelé a ředitelé obč. škol, 2. literní učitelé a správcové i řídící učitelé obec. škol atd., všichni bez rozdílu, jsou-li nebo budou-li ve školní službě ustanoveni ať jako čekatelé, ať jako definitivní nebo zatímní nebo výpomocní učitelé, nebo jako vedlejší učitelé za odměnu. Pokud pro některou skupinu těchto učitelů mají platiti zvláštní předpisy, je to vždy výslovně uvedeno.

Ustanovení čl. III. odst. 2 cit. služ. pragmatiky vyslovuje, že se touto služební pragmatikou zrušují všechny starší předpisy o předmětech, které jsou v ní upraveny, pokud služební pragmatika neobsahuje výjimek.

Paragraf 62, jednající o dovolené s čekatelným, zní: »Není-li pro definitivního učitele nebo učitelského čekatele změnou organisace služby dočasně žádného místa anebo nastanou-li okolnosti, pro něž z důležitých služebních důvodů není přípustno, aby učitel dále konal službu na místě, jež by odpovídalo jeho služebnímu postavení a jeho schopnostem, může mu úřad, příslušný pro ustanovení definitivního učitele, dáti dovolenou s čekatelným, ač nelze-li užíti ustanovení §§ 8 a 27 zák. č. 286/1924 Sb.« (t. j. přeložení učitele na jiné místo nebo jinaké jeho služební použití). Podle §§ 64 a 68 mají učitelé nárok, aby byli dáni na dočasný, resp. trvalý odpočinek, a to jak definitivní učitelé, tak i učitelští čekatelé za stejných zákonných předpokladů. V § 65 se stanoví pro definitivní učitele i učitelské čekatele stejné zákonné podmínky, za nichž jest definitivního učitele nebo učitelského čekatele dáti z úřední moci na dočasný odpočinek. Podle ustanovení § 69 odst. 2 může býti definitivní učitel nebo učitelský čekatel dán z úřední moci na trvalý odpočinek, je-li trvale neschopen řádně zastávati své služební místo, pak překročil-li 60. rok svého věku a má-li — nejde-li o učitele, který jest již na

dočasném odpočinku — zákonitý nárok na plné výslužné. V § 76 je specielní ustanovení, že propustí se ze služby učitelský čekatel, neměl-li po 2 léta za sebou jdoucí kvalifikace aspoň »dobré«, naproti tomu podle § 69 odst. 1 jest z úřední moci dáti na trvalý odpočinek definitivního učitele s »neuspokojivou« kvalifikací po tři léta po sobě jdoucí.

Předpisy o disciplinární odpovědnosti (díl V. služ. pragm.), zejména i o suspendování, platí pro »učitele« vůbec (arg. § 78), tudíž také pro učitelské čekatele, jak plyne z nahoře cit. ustanovení čl. II. odst. 2 pragmatiky.

Ze všech těchto ustanovení je zřejmo, že služ. pragmatika zaručuje učitelským čekatelům — nehledí-li se k jediné výjimce § 76 — zásadně stejnou stabilitu jich služebního poměru, jakou přiznává učitelům ve služebním postavení definitivním. Rozdíl mezi učiteli definitivními a učitelskými čekateli záleží jmenovitě v odlišnosti jejich vztahu ke služebnímu místu a v rozdílnosti služebních příjmů, stanovených v učitelském zákoně č. 104/1926 Sb. (adjutum učitelských čekatelů, služné a činovné definitivních učitelů). Positivní ustanovení o tom, že služební poměr učitelského čekatele lze zrušiti také jiným způsobem, než jak je stanoveno ve služební pragmatice, zejména propuštěním učitelského čekatele proti jeho vůli pouhým administrativním opatřením školského úřadu, ve služ. pragmatice učitelstva národních škol obsaženo není. Avšak ani celkové nazírání na služební poměr učitelských čekatelů, jak vyplývá z ustanovení služ. pragmatiky svrchu uvedených, nenasvědčuje tomu, že by bylo zásadně přípustno propustiti učitelského čekatele i jiným způsobem než učitele definitivního. Kdyby byl tvůrce služ. pragmatiky chtěl připustiti propuštění učitelského čekatele ze školní služby proti jeho vůli také pouhým opatřením školského úřadu, byl by u příležitosti generální úpravy služebních poměrů učitelstva škol národních, jak právě byla provedena cit. služ. pragmatikou, příslušné ustanovení do této služ. pragmatiky jistě pojal a věc tu podrobněji upravil, ovšem jen pokud by v mezích zmocnění daného v § 17 odst. 1 učit. zákona č. 104/1926 Sb. byla pro takové ustanovení opora.

Z předpisu čl. III. odst. 2 služ. pragm., nahoře rovněž citovaného, nelze pro sporný případ nic dovozovati, poněvadž rozvazatelnost služebního poměru učitelského čekatele je předmětem, který je ve služ. pragmatice upraven, a kromě toho i proto, že právní pojem učitelského čekatele (kterýžto pojem se nekryje se zákonným pojmem »učitele ve službě počáteční«, stanoveným v čl. II. odst. 2 zák. č. 274/1919 Sb.) byl vytvořen teprve učit. zák. č. 104/1926 Sb., takže aplikace event. starších předpisů o rozvazatelnosti služebního poměru učitelů, kteří nejsou ve služebním postavení definitivním, také na učitelské čekatele nebyla by bez dalšího ustanovení přípustná.

Z těchto úvah dospěl nss k závěru, že právní názor, na němž je nař. rozhodnutí založeno, nemá opory v platném právu.

Č. 12.269.

Horní právo: Hornìpolicejní opatření, stanovená v normativním výnosu báň. rev. úřadu v Mostě z 21. listopadu 1911 pro určitá důlní